

Kuolimon nieriän kutupyynnit, emokalastot ja istutukset

Irma Kolari ja Esa Hirvonen, Luonnonvarakeskus

2019

1. Nieriän emokalapyynnit Kuolimolla 2013–2015

- Vedenomistajien aloitteesta Kuolimolla kutupyynnejä vuosina 2013, 2014 ja 2015 (taulukko 1)
- Ensimmäisenä syksynä, 2013, ei saatu koiraita, mäti jouduttiin hedelmöittämään laituskalojen pakastemaidilla
- Ensimmäinen puhdas Kuolimon luonnonkaloista peräisin oleva emokalasto on peräisin syksyllä 2014 pyydettyjen emojen mädistä ja maidista ja kuoriutunut keväällä 2015 (vuosiluokka 2015). Tässä vuosiluokassa pieni määrä mätiä jouduttiin hedelmöittämään aikaisemmin Kuolimosta saatujen koiraiden pakastemaidilla.
- Kolmena syksynä toteutetuissa kutupyynneissä saatiin yhteensä 84 nieriää, joista 14 oli martoja (taulukko 1). Kaikki nieriät vapautettiin.
- Yhteensä 70 kutukalan sukutuotteet saatiin uusien nieriäemokalastojen perustaksi Luken Enonkosken laitokselle.
- Kesällä 2016 Morruvuorenselällä toteutettiin rysäpyyntiä, jossa havaittiin yksi nieriä, 2108 g ja 640 mm

Taulukko 1. Nieriän emokalapyynnit Kuolimon Isoselällä 2013-2015.

	2013	2014	2015	Yhteensä
Koiras	-	11	16	27
Naaras	7	22	14	43
Lypsetty	7	33	30	70
Marto	2	6	6	14
Yhteensä	9	39	36	84
Mätimunia	18 690	36 069	20 943	75 702

2. Kuolimon nieriäemokalastot ja nieriäistutusten hahmotelmaa

- Alla taulukossa 2 Kuolimon kutupyynnneistä aikaansaatuisten emokalastojen tilanne tammikuussa 2019. Tilanne muuttuu ajanmyötä, kalat kasvavat ja lukumäärätkin saattavat muuttua
- Vuosiluokan 2014 emokalosten ensimmäinen lypsy 2019, istutukset 2020
- Vanhimmassa vuosiluokassa 2014 mäti hedelmöitettiin pakaste- ja laitosmaidilla, minkä vuoksi ei istuteta Isoselän puolelle, vaan ensimmäisillä istutuksilla tuetaan/palautetaan nieriä Morruuvuorenselän puolelle
- Seuraavista vuosiluokista mahdollista istuttaa Isoselänkin puolelle
- Samoille alueille 2-3 vuotena peräkkäin, tyhjentyneet, tunnetut kutualueet, ikäluokkia hedelmöitetään keskenään
- Isoselkä: vaatii tarkempaa suunnittelua, mm. määrät, paikat
- Elvytystutuksissa poikaset pääasiassa vastakuoriutuneina, mahdollisesti osa 1-vuotiaina
- Emokalastoja perustettaessa ylimääräisiksi jääneitä poikasia on palautettu Kuolimoon vuosina 2014–2017 (taulukko 3).

Taulukko 2. Luken Enonkosken kalanviljelylaitoksella olevat Kuolimon nieriän emokalastot, tilanne tammikuussa 2019

Vuosiluokka	Ikäv.	Määrä, kpl	Keskipaino, g	Alkuperä	1. lypsy
2014	5	590	1 520	Sekaparvi, mäti Kuolimosta, pakaste- ja laitosmaiti	2019
2015	4	372	530	Kuolimosta ja pieni osa maidista aikaisemmin pakastettua maitia Kuolimosta	2020
2016	3	1 163	310	Kuolimosta	2021

Taulukko 3. Emokalastoista ylijääneiden istutukset Kuolimoon 2014-2017.

Vuosi	Istutusalue	Istutusikä	Keskipaino, g	Istutusmäärä, kpl	Alkuperä	Merkintä
2014	Morovans.	Vastakuor.	0,2	1 400	Luonnon naaraat 2013/pakastettu maiti	alitsarin
2014	Morovans.	1-kesäinen	3,9	57	Luonnon naaraat 2013/pakastettu maiti	alitsarin, rasvaeväleikkaus
2015	Morovans.	1 v.	8,7	505	Luonnon naaraat 2013/pakastettu maiti	alitsarin
2016	Isoselkä	1 v.	17,1	1 847	2014 emopyynnit	-
2017	Isoselkä	1 v.	15,1	1 738	2015 emopyynnit	-